

سەرکردایه‌تی سیاسیی کورد و گۆرانکارییه‌کانی سهردهم!

سیروان کاروانی

ئهو هه‌موو پرۆپاگه‌ندانە‌ی له خوارووی کوردستان له که‌ناله راگه‌یاندن و سهر پرۆژنامه و لادیوار و لاسوچه‌کانه‌وه بۆ هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی عێراق ده‌کران و له‌لایه‌ن تیکرای گه‌لی کورد هوه له هه‌موو قوژبه‌کانی جیهاندا چاوه‌ڕێی ئه‌نجامه‌ باشه‌کانی لێ ده‌کرا که له به‌رژه‌وه‌ندیی نه‌ته‌وه‌ییی گه‌لی کورد بێت، ئه‌وه‌ی بۆ هه‌موو لایه‌ک سه‌لمانده‌وه که یه‌ک ئیراده‌یی ناشی ههر خه‌ون به‌ سروشتی سه‌وزه‌وه‌ بێت، به‌لکوو توانای مرۆف هینده‌ گه‌وره‌یه که ده‌توانی ئه‌و راستیه‌ بکات به‌ به‌شیک له ژیا‌نی داها‌توو. ههر به‌و هومید‌ه‌شه‌وه به‌شیک گه‌وره‌ی هاوولاتیانی کورد به‌شدارییان له هه‌ردوو هه‌لبژاردنه‌کانی پاردا کرد. ده‌شبج سهرکردایه‌تی سیاسیی کورد ئه‌و راستیه‌ به‌ باوه‌رپه‌وه لای خۆی پیاده‌ بکات که هه‌ولی یه‌کخستنه‌کان بۆ به‌رزپاگرتنی سیمای نه‌ته‌وايه‌تی کوردی له راستی و سه‌رکه‌وتن و گه‌یشتن به‌ ته‌واوی مافه‌کانی گه‌لی کورد نزیک‌ی ده‌کاته‌وه و له پرۆژگاریکی وه‌ک ئه‌م‌پۆدا له هه‌ولی دیپلۆماسیه‌تدا سهر‌فرازی ده‌هینیته‌پیش.

له سهرده‌می ئیستادا که کورد له‌به‌ر ههر هۆیه‌کی تریش بێت به‌ قورساییه‌کی زۆره‌وه له هه‌لبژاردنه‌کانی 30ی 01 و 15ی 12ی 2005دا بۆ ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی عێراق ده‌نگی دا، به‌و مه‌به‌سته‌ بوو که به‌رژه‌وه‌ندیی گه‌ل بخه‌یته سه‌رووی هه‌موو شتیکی تره‌وه و بۆ ناینده‌ خه‌بات بۆ کوردستان وه‌ک نیشتمانیکی ئازاد و کورد وه‌ک گه‌لیکی سه‌ربه‌خۆ بکریت. بۆیه ئه‌وه‌ی که له‌م‌پۆوه کاربه‌ده‌ستانی کورد له‌سه‌ر ئاستی عێراق و کوردستان هه‌نگاوی بۆ ده‌نی، ده‌بج له ئاست قورساییی به‌شداریکردنی جه‌ما‌وه‌ر بۆ هه‌لبژاردنه‌کاندا بێت و هه‌رده‌م به‌ باوه‌ری ته‌واوی کوردانه‌وه بێت، ئه‌و که‌سانه‌ش که بۆ ئه‌و پۆستانه‌ داده‌نرین، بریتی بن له‌ خه‌لکانی خاوه‌ن ئه‌زمه‌ون و شاره‌زا له‌و بو‌ارانه‌دا که ده‌ستی ده‌ده‌نی.

ئهمه‌ ویست و ئاره‌زووه‌کانی گه‌لی کوردی جاریکی تریش به‌ده‌رخست که گه‌لی کورد یه‌ک ئیراده‌ و یه‌ک ئیداره‌ی به‌ مانا راسته‌قینه‌که‌یه‌وه ده‌وی، هه‌قه‌ لیره‌وه‌ش سهرکردایه‌تی سیاسیی کورد به‌ قوولی له‌و مه‌سه‌له‌ چاره‌نووسسازه‌ برۆانی که سه‌رتاپای دید و بۆچوونه‌کانی گه‌لی کوردیان داگیر کردووه، ده‌نا ده‌بی پرسیاریک له‌ خۆیان بکه‌ن. له‌م کاته‌دا که هه‌لومه‌رجی ناوچه‌که به‌و شیوه‌یه‌ی له‌ لایه‌نی سیاسیی کوردی ویست و، هه‌موو گۆرانکارییه‌کانیش له‌ پرۆژه‌لاتی ناوه‌راستدا وا ده‌خوازن، ده‌بج ئه‌و هه‌مناه‌نگیانه‌ی له‌ که‌ناله راگه‌یندنه‌کانه‌وه بۆ جه‌ما‌وه‌ری کورد به‌یان ده‌که‌ن، له‌ ئاست گۆرانکارییه‌کانی ئه‌م وه‌خته‌دا بن و ئیتر ئه‌و زه‌مانه‌ به‌سه‌رچوو که بیر له‌ کاره‌ساتی ناوخوا بکریته‌وه.

ده‌بج سووک و ئاسان به‌ره‌ی سیاسیی کوردی لیره‌ به‌دواوه به‌ هه‌نگاوی تازه‌ و به‌رچاوه‌وه خۆی به‌ناو بۆچوونی خه‌لکی کورددا بکات و له‌ هه‌لومه‌رجی سیاسیی کورددا به‌ پڕویه‌کی پڕ له‌ شانازییه‌وه خۆی به‌ که‌ناله‌کانی راگه‌یاندندا بکات و، به‌وه‌ی که‌وا لاپه‌ره‌یه‌کی تازه‌ له‌ میژووی گه‌لی کورددا پڕ بکاته‌وه، بتوانی شتی نوێی پیشانی گه‌لی کورد بدات.

پێویسته‌ سهرکردایه‌تی سیاسیی کورد زۆر ژیرانه‌ له‌ ناوه‌ندی ده‌سته‌لاتدا به‌ره‌و‌پرووی مملانی سیاسیه‌کان بێته‌وه و له‌م‌پۆوه هه‌ولی ته‌واو بدات بۆ به‌ فه‌رمی ناساندنی جینۆسایدی گه‌لی کورد له‌سه‌ر ئاستی نیوده‌وله‌تی که

لهسەر دهستی رژیمةکانی پیشوو هاتوته ئاراو و ههول بۆ بهدرخستنی تهواوی چاره‌نووسی ئه‌نفاله‌کان بدری و قهره‌بووی زیانه‌کان بکریته‌وه و ههروه‌ها قوربانینی هه‌له‌بجه و شیخ و هسان و بادینان و شوینه‌کانی تر وهک هه‌وینی شۆرش و کوردایه‌تی ته‌ماشای بکری و چاره‌نووسی که‌رکووک به‌و شیوه‌یه‌ی ئیستا بزر نه‌کری. پیوستیشه لهسەر حکومه‌تی چوارسالی داهاووی عیراق بۆ هه‌ر یه‌کیک له‌و رۆژانه‌ی کاره‌ساتی وا گه‌وره‌ی تیدا رپوودا، بکات به‌ رۆژی تاییه‌ت بۆ یاد کردنه‌وه‌ی ئه‌و ئیش و ئازاره‌ سه‌ختانه و نه‌فره‌ت له‌و رژیمة درپدانه‌ی که هۆی سه‌ره‌کیی ئه‌و رۆژه سه‌ختانه بوون.

پیروژ بیت هه‌مناه‌نگی، ته‌بایی، یه‌کخستن و یه‌که‌ه‌لو‌یستیی ریزه‌کانی گه‌ل.

2006.01.10